

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΘ

ΑΡΙΘ. 15

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1909

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργυρὰ . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκάλους . . . 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ. 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† (Πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος BENIAMIN
† Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.

Επίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ
καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Διὰ πάσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον
πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῇ. — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά. — Νεκρολογία
(Πελαγονίας Ἰωακείμ). — Ἱερὰ μονὴ Σινδ. — Ἀνέγνωσμα τῆς κυ-
ριακῆς.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΑΓΙΑ ΓΗ.

Τῷ σαββάτῳ πρὸς ἐσπέραν ἐξεδώκαμεν ἐν
παραρτήματι τὸ ἐξ Ἱεροσολύμων τηλεγράφημα
τῆς 30 ἰανουαρίου μετὰ τῶν προτεταγμένων
ὀλίγων λεξεῶν, τῇ δὲ δευτέρᾳ, 2 φεβρουαρίου,
τὰ λοιπὰ τηλεγραφήματα, ἀπερ' ἐκδίδονται ἐν
τῷ μετὰ χειρὸς φυλλαδίῳ.

Θλιβερωτάτην εἰδήσιν μετέδωκεν ἡμῖν σήμερον τὸ
τηλεγραφικὸν σύρμα, δι' ὀλιγοστίχου τηλεγραφήματος
ἀποσταλέντος πρὸς τε τὴν Α.Θ.Π. τὸν οἰκουμ. πατριάρ-
χην καὶ τὴν Α. Σ. Μ. τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας.

Ὅσον βραχυλόγον, τὸσον τυγχάνει βαρύτατον, καθὼς
θλιβερωτάτην ἀγγέλλον εἰδήσιν τὸ τηλεγράφημα. Πα-
τριάρχης παυόμενος ὑπὸ τῆς ἀγιοταφικῆς ἀδελφότη-
τος, τῆς ἐχούσης ἐκλογῆς δίκαιον καὶ δίκαιον ἀπαλ-
λαγῆς δι' ἑλλειψίν ἐμπιστοσύνης, ἰδιοποιεῖται τὸ δι-
καίωμα νὰ παραμένῃ ἐπὶ θρόνου χηρεύοντος καὶ νὰ τιμω-
ρήσῃ τοὺς ἀπειθοῦντας. Ἐπιτροπεία δὲ λαϊκῶν, πολιτικῆς
ἐκλογῆς ἔχουσα κῦρος, συνισταμένη ἐκ τινῶν μωαμε-
θανῶν καὶ ἐνὸς χριστιανοῦ, ἀπονέμει δίκαιον εἰς τὸν παυ-

θέντα καὶ χορηγεῖ εἰς αὐτὸν δικαίωμα νὰ τιμωρήσῃ
τοὺς μὴ ἀναγνωρίζοντας αὐτὸν πατριάρχην.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς τῶν γεραῶν μελῶν τῆς Ἀγιοταφι-
κῆς ἀδελφότητος ἀναγνωρίζει αὐτὸν, ἤδη πεπαισμένον,
συμπέρασμα τῆς ἀποφάσεως τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτρο-
πειᾶς δεικνύται σαφές, ἡ ἐκμηδένισις καὶ ἀποσύνθεσις
τῆς Ἀδελφότητος, τῆς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἀγωνιζομένης,
τοῦ ἱεροῦ τούτου Σώματος, ὅπερ ἀπὸ αἰῶνων, ποσαῦτα
παθὼν δεινὰ καὶ τοσοῦτους διωγμοὺς, ἔσωζε τὰ ἱερὰ προ-
σκυνήματα.

Ἡ καταργοῦσα τὰ δικαιώματα τῆς Ἀγιοταφικῆς
ἀδελφότητος ἀπόφασις αὕτη, ἣν εὐχόμεθα νὰ μὴ ἐπικυ-
ρώσῃ ἡ σεβαστὴ κυβέρνησις, ἡ μηδενίζουσα τὸν ἀπὸ
αἰῶνων ἱερὸν σῦλακα τοῦ Παναγίου Τάφου τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν, ἐκπλήξιν ἐνεποίησεν εἰς πάντας.

Ἐκφράζομεν ἐπὶ τῇ θλιβερωτάτῃ εἰδήσει ταύτῃ τὴν
πάγκοινον θλίψιν πάντων τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὀρθοδόξων
καὶ παντὸς τοῦ εὐσεβοῦς ἐλληνικοῦ ἔθνους.

Τὸ τηλεγράφημα ἔχει οὕτω

Πατριάρχην οἰκουμενικὸν

Κωνσταντινούπολιν

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, 30 ἰανουαρίου ὥρα 10,30' ἐσπέρας.

(12 φεβρουαρίου)

Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπιμείνασα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας
ἐντόνως εἰς σύστασιν πρὸς Σύνοδον, ὅπως ὑποχωρήσῃ

χωρίς οὐδαμῶς πίεση πρώην πατριάρχην καὶ οὐδὲν ἀπολύτως λάβη κατὰ ἰθαγενῶν μέτρον ἀνεκοίνωσε σήμερον κατόπιν ἀνεκδότου στάσεως Συνόδου ὅτι Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει πατριάρχην δικαιοῦμενον παύσει καὶ διορίσει συνοδικούς, χειροτονήσῃ κλήρον ἐξ ἰθαγενῶν καὶ τιμωρήσῃ ἀπειθήσαντας ἀδελφούς. Λύσιν δεινῶν καὶ πρόληψιν μειζόνων ἀνεπανορθώτων συμφορῶν ἀναμένομεν ἀπὸ συντόνων διαβημάτων δύο πατριαρχῶν.

Τοποτηρητὴς ΜΕΛΕΤΙΟΣ.

Β'.

Μετὰ τὰς ἐν ἐκτάκτῳ ἡμῶν παραρτήματι γνωστοποιηθείσας τὸ παρελθὸν σάββατον εἰδήσεις ἐκ τῆς Ἀγίας Γῆς, πράγματι λυπηρὰς, θλιβερώτεραι διαβιβάζονται σήμερον ἡμῖν, ἀπὸ προχθὲς χρονολογούμεναι.

Ἡ ἀναγγελία τῶν πράξεων τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπείας θέλει προξενήσῃ κατὰπληξιν βεβαίως, ἐπὶ τῷ ὅτι, κατὰ τὰς τηλεγραφικὰς εἰδήσεις, ἐμποδίζεται ἡ ἐλευθέρᾳ τῶν θρησκευτικῶν ἡμῶν καθηκόντων ἐξάσκησις. Προξενεῖ δὲ θλίψιν εἰς πάντας ἡ πολιτεία τοῦ πρώην πατριάρχου κ. Δαμιανοῦ, οὗ ἐν ὀνόματι ἐργάζονται κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παλαιστίνης οἱ πολέμιοι αὐτῆς.

Τὰ τηλεγραφήματα λαλοῦσι σαφῶς περὶ τῆς ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῇ καταστάσεως.

Κατόπιν αὐτῶν ἐκδίδομεν τὰ σταλέντα ἐντεῦθεν εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ σαββάτῳ μετὰ τὴν λήψιν δηλ. τοῦ ἐν παραρτήματι ἐκδοθέντος τηλεγραφήματος.

Ἱερουσαλὴμ, 31 ἰανουαρίου, ὥρα 1 μ.μ.

Οἰκουμενικὸν πατριάρχην Ἰωακείμ

Τηλεγράφημα Μελετίου ὅτι Ἐπιτροπὴ διέταξεν ἡμᾶς τιμωρῆσαι ἀπειθοῦντας καὶ καταρτίσαι κλήρον ἐξ ἐντοπίων ἀπολύτως συκοφαντικόν. Παρακαλῶν ζητήσῃτε πληροφορίας παρὰ σεβαστῆς κυβερνήσεως εἰς ἐξακρίβωσιν ἀληθείας, οὐ παρεκκλίνομεν ἡμετέρων καθηκόντων, τηροῦντες αὐτὰ εὐσυνειδήτως.

Πατριάρχης ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Ἱερουσαλὴμ, 31 ἰανουαρίου 3 μ. μ.

Οἰκουμενικὸν πατριάρχην.

Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας,

Σεβαστείαν Γλυκέριον

Ἐπιτροπὴ Κυβερνήσεως, μὴ δυνηθεῖσα διὰ συστάσεων, παρακλήσεων, ἀπειλῶν ἐξανγκάσαι ἱερὰν Σύνοδον εἰς ἀκύρωσιν κανονικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀνεκοίνωσεν ἐχθὲς ὅτι ἀπόφασις Συνόδου ἐστὶν ἄκυρος· ὅτι Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει Δαμιανὸν πατριάρχην (ἐν) ἐνεργείᾳ, δικαιοῦμενον παῦσαι, διορίσαι, τιμωρῆσαι ἀπειθήσαντας αὐτῷ, καταρτίσαι Σύνοδον καὶ κλήρον κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ. Μετὰ ἀνακοίνωσιν ταύτην, διακόψαντες πᾶσαν σχέσιν πρὸς Ἐπιτροπὴν διεμαρτυρήθημεν

σήμερον ἐντόνως πρὸς Μ. βεζιρὴν καὶ ὑπουργὸν δικαιοσύνης κατὰ ἀναμίξεως Ἐπιτροπῆς εἰς κανονικὰς ὑποθέσεις. Ἐξαιτούμενοι ταχίστην τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ὑψηλῆς αὐτοκρ. Κυβερνήσεως διαπραχθέντος ἀδικήματος κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Ἐξ ὀνόματος τῆς ἀγιωτάτης μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν ἱκετεύομεν τοὺς ἀγιωτάτους προέδρους τῶν Ἐκκλησιῶν Κων/πόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας ὅπως παραστήσωσι τῇ ὑψηλῇ Κυβερνήσει τὸ μέγεθος τοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀδικήματος, ἰσοδυναμοῦντος πρὸς ἐκμηδένισιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἱερὰ Σύνοδος— Τοποτηρητὴς Τιβερίδος Μελέτιος — Ναζαρέτ Θεοφάνης — Πτολεμαίδος Νίκανδρος — Ἰορδάνου Μελέτιος — Λύδδης Νικόδημος — Φιλαδελφείας Σωφρόνιος — Γάζης Σωφρόνιος — Κυριακουπόλεως Βασίλειος — Μεδάβων Κορνήλιος — Σκευοφύλαξ Εὐθύμιος — Ἀρχιεπισκοπάρχης Μελέτιος — Καμαράσης Παρθένιος — Ἀρχιεπισκοπάρχης Γερμανός — Ἀρχιμ. Ἰννοκέντιος — Ἀρχιμ. Γεράσιμος — Ἀρχιμ. Ἰωσήφ — Ἀρχιμ. Χρυσόστομος — Ἀρχιμ. Νικόλαος.

Ἱερουσαλὴμ, 31 ἰανουαρίου 6 ἑσπέρας

Τοῖς αὐτοῖς πατριάρχοις

Ἐπίτασις δεινῶν. Ὁχλος, συνεπιεῖς ἐχθρῶν δηλώσεων Ἐπιτροπῆς, ἀπαιτεῖ σήμερον ὅπως χοροστατήσῃ ἔκπτωτος (ἐν) πανιέρῳ ναῷ. Ἐπὶ διαδόσει ὅτι ἐμελλε μετὰ ὄχλου (καὶ) ἱερῶν τελῆσαι ἐσπερινὸν λατῖνοι διεμαρτυρήθησαν. Συρφετὸς ἀποτυχῶν συνηθοῖσθαι ἐν Ἀγίᾳ Αὐλῇ. Ἡμετεροὶ καὶ λατῖνοι μοναχοὶ παραταχθέντες πρὸ πύλης ναοῦ ἐκώλυσαν εἰσοδὸν ἀκολουθίας. Κατέφθασε καὶ ἐκκτοντὰς στρατιωτῶν. Διοικητῆς ἡρνήθη προστασίαν κυβερνητικὴν πρὸς τέλεσιν ἀρχιερατικοῦ ἐσπερινοῦ (ἐν) πανιέρῳ ναῷ. Ἀκολουθήσῃ ὅτι καὶ αὐριοὶν ὀφείλομεν ἀποσχεῖν ἀρχιερατικῆς χοροστασίας. Ταύτῃ τῇ στιγμῇ ὄχλοι κατέχοντες Ἁγίον Ἰκκώβον πειρῶνται κλεῖσαι δι' οἰκοδομῆς θύραν συκοινωνίας μοναστηρίου. Διεμαρτυρήθημεν ὑψηλῇ Κυβερνήσει ἐξαιτούμενοι προστασίαν νόμων Κράτους. Ὑψώσατε φωνὴν ὑπὲρ διωκομένης Ἐκκλησίας ὑπὲρ καταπατουμένων δικαίων εὐσεβοῦς ἡμῶς Γένους.

**Ἐξ ὀνόματος Συνόδου (καὶ) Ἀδελφότητος
Τοποτηρητὴς ΜΕΛΕΤΙΟΣ.**

Νεώτερον

Τηλεγράφημα τῆς 1 φεβρουαρίου
ἄγγελλει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησε τὴν ζητηθεῖσαν προστασίαν ὑπὲρ ἡσύχου τελεσεως ἀρχιερατικῆς χοροστασίας.

Οὐδὲν ἐσημειώθη κατ' αὐτὴν λυπηρὸν ἐπεισόδιον. Ἐπίθεσις ἐγένετο καθ' ὑπηρετῶν τινῶν καὶ κατὰ τοῦ πανοσ. σκευοφύλακος καθ' ὁδὸν ὑπὸ ἰθαγενῶν. Διεκόπη ἡ μετὰ τῶν μοναστηρίων καὶ τοῦ Ἀγίου Ἰκκώβου συκοινωνία.

**ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ
ΣΤΑΛΕΝΤΑ Εἰς ἹΕΡΟΣΟΛΥΜΑ**

Σκευοφύλακα Εὐθύμιον

εἰς Ἱεροσόλυμα

Συγχεκινημένοι ἐπὶ θλιβεροῖς γεγονόσι συγχάρομεν πα-

νοσιολογιοτήτι σου ἐπὶ παθήμασιν ὑπὲρ Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας καὶ ἐπικαλούμεθά σοι εὐλογίας οὐρανοῦ πατρὸς.

Πατριάρχης ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἀλεξανδρείας ΦΩΤΙΟΣ

Τοποτηρητὴν Μελέτιον

Θλιβερώτατα γεγονότα κατέβλησαν ἡμᾶς. Ἐκκλησίαι Κων)πόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας ἐξ ὀλοκλήρου ἀνγνωρίζουσι κανονικότητα πράξεως Ἱερῶς Συνόδου ἀποκρούουσι τὴν ἐπέμβασιν τῆς κυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τοῦ πεπαυμένου πρῶην πατριάρχου Δαμιανῶ, ὃν θεωροῦσι καὶ κηρύττουσιν ὀριστικῶς καταδικασμένον. Σχετικαὶ ἐνέργειαι δραστηρίως τελοῦνται. Προτρεπόμεθα πάντας μετ' ἐλπίδος πρὸς Κύριον ἐπιμένειν.

Πατριάρχης ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἀλεξανδρείας ΦΩΤΙΟΣ

Πρῶν Ἱεροδολῶν Δαμιανῶ

Ἀπάντησις τηλεγραφῆματι 13ης. Ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς κανονικῆς παύσεως αὐτῆς πᾶσα αὐτῆς πράξις τυγχάνει βαρυτέρα ἐκείνων, ἃς ζητεῖ ἀποδείξαι συκοφαντικὰς διὰ τοῦτο φιλαδέλφως προτρεπόμεθα Ὑμετέραν Μακαριότητα τελείως ἀποστῆναι τῶν πράξεων τούτων καὶ ὑποταγῆναι τῇ ἀποφάσει τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς καὶ παραιτηθῆναι τῶν ἀντικανονικῶν αὐτῆς ἀξιώσεων. Ἄλλως ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ ὀλέθρου, ὃν κατ' αὐτῆς προκαλεῖ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ἔσται ἐπιβεβλημένη ἡ αὐστηρότης τῶν ἱερῶν κανόνων κατ' αὐτῆς. Αἱ Ἐκκλησίαι Κων)πόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας φειδόμεναι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἀγγέλλουσι ταῦτα προστιθέμεναι ὅτι μετ' οὐ πολὺ πᾶσα ματάνοια ἔσται ἀνωφελής.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, 30 λήξαντος. ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, τὴν ἀναίμακτον θυσίαν προσάγοντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μετὰ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Διδυμοτείου, Ἀγκύρας, Βάρνης, Σωζοαγαθοπόλεως, Κοζάνης καὶ Λέρου, μνημονεύσαντος τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν Κυρίῳ τελειωθέντων ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ τῶν ζώντων τριούτων. — Ἐν τῇ Σχολῇ, προΐσταμένης τῆς Α. Θ. Π. καὶ τινῶν ἐκ τῶν συλλειτουργησάντων ἀρχιερέων, ὡς καὶ τινῶν βουλευτῶν, ὁ καθηγητὴς τῶν τουρκικῶν κ. Πρ. Ἀναστασιάδης ἀνέγνω τὸν νενομισμένον λόγον ἔχοντα θέμα τὴν τουρκικὴν φιλολογίαν. Εἶτα ἡ Α. Θ. Π. ἐπέθηκε κατακλειδὰ τῆς τελετῆς πατρικὰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις πρὸς τοὺς ἐν τῇ σχολῇ σπουδάζοντας, ὁφεί-

λοντας διατρέφειν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸ ἐθνικὸν ἔργον τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν πατέρων καὶ προγόνων.

Ἡ ἱερὰ μνήμη Φωτίου τοῦ μακαρίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἄγεται μεθαύριον, παρασκευῇ, καὶ κατὰ τὴν πέρις ληφθεῖσαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἀπόφασιν, ἡ ἑορτὴ θεωρεῖται κοινὴ πάντων τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν ἐν τῷ κλίματι τοῦ ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν, ἐὰν ἡ ἑορτὴ συμπέσῃ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐβδομάδος, ὡς καὶ ἐφέτος, ἡ πάνδημος αὐτῆς ἐπιτέλεσις ἀναβάλλεται εἰς τὴν κυριακὴν, παρισταμένων ἐν τοῖς ναοῖς καὶ διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῶν καθ' ἡμᾶς σχολείων.

Κανονικὴ ἄδεια. — Ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἡ ἄδεια τῷ μὲν πανιερ. μητροπολίτῃ Λήμνου κ. Γενναδίῳ ν' ἀπέλθῃ εἰς Αἴγυπτον, τῷ δὲ θεοφίλ. ἐπισκόπῳ Πολιανῇ κ. Φωτίῳ νὰ μεταβῇ εἰς Σμύρνην.

Ἐπίκαιρα ἀναγνώσματα. — Καλλίστη διατριβὴ τοῦ ἐν Βιέννῃ φιλοπονωτάτου δημοσιογράφου καὶ διδάκτορος κ. Κλεάνθους Νικολαΐδου, ἐκ τῆς «Νέας Ἡμέρας» ἀνατυπωθεῖσα, ἐξετάζει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἑλληνισμοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ὅμοια θέματα καὶ παρ' ἄλλων ἐξετέθησαν, ἐξητάσθησαν, ἐξωνυχίσθησαν, ἀλλ' ὁ κ. Νικολαΐδης καὶ μετὰ πολλοῦ καὶ ἀκραφνοῦς αἰσθηματος ἀναπτύσσει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐν λέξεσιν εἰς τὸ ὕψηλόν τοῦ θέματος ἀρμολογούσας. Γὰρ περὶ δημοτικότητος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου γράφμενα, γνωστὰ παρ' ὀλιγίστοις τῶν τῆς ἡμέρας σοφῶν, καθίστανται διὰ τῆς καλλίστης τοῦ κ. Κλ. Νικολαΐδου διατριβῆς εἰς μεῖζονα κύκλον ἀναγνωστῶν καὶ φιλομαθῶν γνωστότερα. Καλὸν ἀνάγνωσμα καὶ λίαν ἐπίκαιρον οὖσα κατὰ τὰς πονηρὰς ταύτας ἡμέρας ἡ διατριβὴ, εὐχῆς ἔργον ν' ἀνατυπωθῇ εἰς ἀριθμὸν ἀντιτύπων μέγιστον, ὅπως οὕτω μεγαλητέρᾳ προέλθῃ καὶ ὠφέλεια. Δέον νὰ διδῶσι πολλοὶ ἐνα πλη-θυνθῇ ἡ γνώσις.

Θεολογικαὶ συζητήσεις. — Ἐξεδόθη πέρυσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διατριβὴ «περὶ τῆς ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαιδεύσεως» ὑπὸ Νικ. Π. Πάρκα, καταλαμβάνουσα σελίδας εἰς ὄγδον 69, ἀλλὰ κοσμικώτερον ἐξετάζουσα τὴν ὑπόθεσιν, ἥς τὴν ὑποστήριξιν ὁ συγγραφεὺς ἠδύνατο καὶ ν' ἀναβάλῃ εἰς ἄλλον χρόνον καὶ νὰ παραλίπη τέλος, χωρὶς τινὰ νὰ ὑποστῇ ζημίαν ἢ ἐπιστήμη. Μεταξὺ τῶν ἐλεγχάντων τὴν τομηρίαν ταύτην, τὴν ἐξ Ἀλεξανδρείας ἐπισκήψασαν ἐπὶ τῆς καθ' ἡμᾶς θεολογικῆς γραμματολογίας, ἀριθμεῖται καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις ἐλλόγιμος ἀρχιμ. καὶ διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς θεολογίας κ. Χρύσανθος Μακρῆς ὁ ξεροποταμηνός. Ἐν ἰδίᾳ διατριβῇ ἐξ 121 σελίδων (ὄγδου μικροῦ σχήματος) δέκνυται συντηρητικώτατος, ἀποσκευάζων τὸ οἰκονομικὸν τοῦ κ. Πάρκα καὶ βασιζόμενος εἰς τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια καὶ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ, δυστυχῶς, ἐπὶ τῶν ἀποκρύφων Εὐαγγελίων κυρίως στηρίζεται ὁ συγγραφεὺς τῆς διατριβῆς περὶ τῆς ἑλληνικῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐκπαιδεύσεως. Τοιαῦται μαρτυρίαι δυσκόλως ἢ μᾶλλον οὐδόλως ὑπαισέρονται εἰς συγγραφὴν χριστολογικὴν, λυπηρὸν δὲ ὅτι ὁ κ. Πάρκας ἐδῆκνησέ τινὰς σελίδας τοῦ φιλοκάλως ἐκτετυπωμένου βιβλίου αὐτοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν μυθολογικῶν περὶ τοῦ Λυτρωτοῦ βιβλίων. — Ὅπωςδὴποτε κἂν γραφῇ ἡ περὶ τῶν ἔργων τοῦ πα-

νοσλγ. κ. Χρυσάνθου Μακρή καὶ τοῦ κ. Πάρκα κρίσις, χαίρομεν ἐπὶ θεολογικαῖς τοιαύταις συζητήσεσι, αἵτινες ἀναμνησκουσιν ἡμῶν ἐν μικρογραφίᾳ συζητήσεις σπουδαιότητας μεταξὺ κληρικῶν ἢ καὶ λαϊκῶν ἐπὶ θεμάτων θεολογικῶν, διαιωνίζουσας τὴν μνήμην Οἰκονόμου καὶ Φαρμακίδου, Διβαδᾶ καὶ Βαλέττα, Εὐθυδούλου καὶ Μαυροκορδάτου καὶ Μηνωτίδου, ὧν οἱ τοιαῦται διατριβαὶ λίαν εὐαρέστως καὶ μετ' ὠφελείας θέλουσιν ἀναγινώσκεσθαι καὶ ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν καὶ ἐπὶ αἰῶνας.

Ὀνομαστικαὶ ἐορταί. — Χθές, ἐπὶ τῇ μνήμῃ Συμεὼν τοῦ θεοδόχου τηλεγραφικῶς ἡ Α. Θ. Π. ἠΰστατο τὰ δέοντα τῷ (ἐν Πρώτῃ) πρώτῳ ταμίᾳ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου κ. Συμεὼν Παπαδάκη, διὰ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος τῷ ἐξ. ἱατρῷ τῆς ἀστυνομίας Σ. Χριστοφορίδῃ ἐφέντη καὶ διὰ τοῦ ἱερολ. τριτεύοντος τῷ ἀξιότιμῳ δικηγόρῳ κ. Σ. Βαλλιῶ.

Κηδεῖαι. — Κατὰ τὴν γενομένην χθὲς ἐν τῷ ναῶ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίᾳ κηδεῖαν τοῦ ἐν ἀκμῇ τῆς ζωῆς ἀποβιώσαντος Ὀδυσσεὺς Κεσίτογλου, δικηγόρου καὶ ὑπευθύνου τῆς «Πατρίδος» ἡρμήνευσε τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ θανόντος πατριαρχικὰς εὐχὰς τοῖς πενθούσι ἀδελφοῖς τοῦ μεταστάντος ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν διακόνων ἱερολ. κ. Καλλίνικος.

Διαλέξεις «Ἑλληνικοῦ Κόσμου». — Μετ' εὐφημιῶν ἀναγάρουσιν αἱ ἀθηναῖκαί ἐφημερίδες τὸν «νεωτερισμὸν» τὸν ἐπωφελεῖ καὶ θυμασίον, ὃν εἰσήγαγεν ἡ γαλλιστὶ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένη ἐφημερίς «Ἑλλήν. Κόσμος», καθιερώσασα φιλολογικὰς διαλέξεις καθ' ἑκάστην δευτέραν γινομένης, καὶ εἰς ἃς προσέρχονται πολλοὶ φιλομαθεῖς καὶ ἐπιστήμονες καὶ λόγιοι ἐν γένει. — Πᾶσα τάσις, πᾶσα ἐνέργεια πρὸς διὰδοσιν παρὰ τῷ λαῷ καὶ τῇ φιλομαθεῖ ἡμῶν κοινωνίᾳ γούτων ὠφελίμων οἰκοθεν ἐνέχει τὸν ἐπαινον, τοσούτῳ μάλιστα περισσώτερον ὅταν γίνηται ἐν πόλει γραμμάτων, ὅπου καὶ πολλὰ τὰ κέντρα, τὰ μεταδίδοντα τῷ λαῷ στερεὰν πνευματικὴν τροφήν καὶ οὐχὶ δλίγοι οἱ τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης μεταδίδοντες καὶ εἰς τοὺς ἀμετόχους ἐπιστημονικῆς μορφώσεως καὶ εἰς μετασχόντας αὐτῆς καὶ δυνατοὺς κρίνειν τὸ ὠφέλιμον τῆς διδασκαλίας ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν, καὶ ἀπὸ δημοσιογραφικοῦ καταστήματος καὶ ἀπὸ βήματος δημοσίου γίνηται.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ὁ μακαριώτατος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν πρὸς τοὺς ἀρμοδίους ὑπουργοὺς, οἷς συνέστησεν αὐτόν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῇ πρὸ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου, ἐν συνοδίᾳ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Παναγίου Τάφου πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας καὶ τοῦ ἀρχόντος καπουκεχαγιά τῶν Πατριαρχείων κ. Οἰκιάδου. — Ἐν λαμπρᾷ προσφωνήσει πρὸς τὸν φιλόλαον ἀνακτα, ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἀνθ' ὧν ἀπήλαυτεν εὐεργεσιῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Α. Μ. καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι ἐνθέρμως δέεται ὑπὲρ υγιείας καὶ δόξης τοῦ ἀνακτος.

Εὐμενῶς ὁ μεγαλειότατος ἀναξὶς ἠυχάριστησεν ἐπὶ ταῖς τοιαύταις ἐκδηλώσεσι τῶν πατριαρχικῶν αἰσθημάτων, διβεβαιώσας ὅτι, μεριμνῶν γενικῶς ὑπὲρ εὐημερίας πάντων τῶν ὑπηκόων Αὐτοῦ, κήδεται καὶ τῶν ὀρθοδόξων, οὓς ποιμαίνει ἀπὸ ἐννεκετίας ἡ Α. Σεβ. Μακαριότης.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Διαρρυθμισθέντος ὀρθῶς τοῦ τμήματος τῆς διεκπεραιώσεως, παρακαλοῦνται οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ οἱ ἔξω τοῦ κράτους

συνδρομῆται νὰ καταλείσωσιν ἡμῖν ἐν ἀκριβεῖα γνωστὴν τὴν κατοικίαν αὐτῶν, ἀναγράφοντες, εἰ δυνατόν, τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας ἢ τοῦ γραφείου, ἐν ᾧ ἐργάζονται.

ΠΕΛΑΓΟΝΙΑΣ ἸΩΑΚΕΙΜ

Μετὰ βραχείαν νόσον, ἐν ἡλικίᾳ πεντήκοντα ἐτῶν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῷ πλάστῃ, μεταστὰς ἀπὸ τῆς στρατευομένης εἰς τὴν θριαμβεύουσας Ἐκκλησίαν, ὁ **μυτροπολίτης Πελαγονίας Ἰωακείμ Φορόπουλος**. Χῖος τὴν πατρίδα, διήκουσε τῶν γυμνασιακῶν μαθημάτων ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἀπὸ τοῦ 1876—1880 τὰ θεολογικὰ ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ, ἀπὸ τοῦ 1881, ἐπὶ τριετίαν, ἐν Ὁξφόρδῃ, ὅπου ἐξέμαθε καὶ τὴν ἀγγλικὴν διέλεκτον, ἀπὸ δὲ τοῦ 1884—1887 ἐν Λειψίᾳ καὶ Γένη, διακούσας ἰδίᾳ τῶν μαθημάτων τοῦ πολλοῦ βυζαντινολόγου Ἑρρίκου Γέλζερ καὶ ἐξ Ἰέννης τὸ δίπλωμα λαβὼν τοῦ διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας. Ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινούπολιν, μετὰ διαμονὴν ἐνός ἔτους ἐν αὐτῇ, ἐκλήθη εἰς Καισάρειαν ὡς διευθυντὴς τῆς Ἱερτικῆς Ροδοκανακείου Σχολῆς, ἀλλὰ μετὰ ἐν ἔτος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν μέινας μέχρι τοῦ 1891, καὶ τὸν καιρὸν αὐτοῦ χρησιμοποιοῦν εἰς σύνταξιν ἄρθρων ἱστορικῶν κυρίως, ἐκδυθέντων ἐν τε τῷ «Νεολόγῳ» καὶ τῷ «Λεξικῷ Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας». Τῷ 1892 ἐκλήθη εἰς Σμύρνην ὡς διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ ἑλλην. νοσοκομείου, ἀναχωρήσας δὲ καὶ ἐκεῖθεν ἰδιώτευσεν ἐν Χίῳ, ὅπόθεν προσεκλήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς ἀρχαιοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων τῷ 1895, συντόνως ἐργασθεὶς πρὸς σύνταξιν εὐρετηρίων τῶν κωδίκων, ἐξ ὧν καὶ τινες πατριαρχικὰς πράξεις περὶ διαφορῶν ὑποθέσεων ἐξέδωκεν, ἐπιταγῇ πατριαρχικῇ καὶ συνδικῇ, ἀπὸ τοῦ 1899—1901, ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ». Τῷ 1901 ἐψηφίσθη μυτροπολίτης Μελενίκου, τῷ 1903 (ἐκτώβριον) μετετέθη εἰς τὴν μητρόπολιν Πελαγονίας, ἀφ' ἧς μεταπεμφθεὶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἔμεινε καὶ μέλος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ τοῦ 1906 μέχρι σήμερον, διατελὼν καὶ πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς. — Ὁ ἀείμνηστος Πελαγονίας Ἰωακείμ ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς χαλκιδίδος σχολῆς ἀποφοιτήσεως αὐτοῦ χειρουργὸν καὶ προστάτην ἔσχε τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην κ. Ἰωακείμ τὸν ἀπὸ Θεσσαλονίκης. — Ἐν τῷ κύκλῳ τῶν λογίων ἐγνώσθη διὰ μικρᾶς ἰδίᾳς διατριβῆς περὶ «Εἰρήνης αὐτοκρατείας τῆς Ἀθηναίας» καὶ περὶ «πολιτείας τῶν οἰκονομάρχων βασιλείων» (1887), πρότερον δὲ (1883) διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ μεταφράσεως τοῦ ἔργου τοῦ Ὁφερβεκ «Ἀφελῆς-ἀποφίς τῶν ἀξιώσεων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολ. Ἐκκλησίας» κλπ. βραδύτερον δὲ διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ μεταφράσεως τῶν «Ἀρεϊανῶν» τοῦ πολλοῦ Νιούμαν (1891).

Ἡ κηδεῖα τοῦ Πελαγονίας Ἰωακείμ ἐγένετο ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους, μεθ' ὅλην τὴν ἐλεεινότητα τοῦ χειμερινοῦ καιροῦ, τῆς δὲ νεκρωσίου ἀκολουθίας, ψαλείσης ἐν τῷ πα-

τριαρχικῶ νᾶφ, προέστη συγκεκινημένος ἄχρι δακρύων, ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Διδυμοτείχου, Ἀγκύρας, Βάρνης, Σωζοαγαθοπόλεως, Κοζάνης, Λέρου, καὶ Καλύμνου, τῶν λοιπῶν σεβ. συνοδικῶν παρισταμένων ἐν τῷ νᾶφ, ἐν ᾧ προσήλθε, παρამείνας ἐν τῷ ἱερῷ βήματι, καὶ ὁ μακαριώτατος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος. — Ἐν τῷ νᾶφ παρήσαν οἱ ἐπίτροποι τοῦ Ἀγίου Τάφου καὶ τοῦ Θεοβαδίστου ὄρου Σινᾶ, ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γρυπάρης, οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κκ. Κυριακοῦ βένης, Χατζόπουλος, Τσαούσογλου, Σιφναῖος καὶ Ζώτος, τινὲς τῶν ἐλλήνων βουλευτῶν καὶ πλῆθος ὁμογενῶν, ἰδίως δὲ χίων, πάντες συγκεκινημένοι ἐπὶ τῇ προώρῳ τελευτῇ ἱεράρχου, πολὺν ἐν γενικοῖς ζητήμασιν ἐπιδειξαμένου πατριωτισμὸν καὶ ἐθνοπρεπῆ ἀγωγὴν.

Ὁ νεκρὸς τοῦ Πελαγονίας ἐτάφη ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς, ἐν ᾗ ἡ Θεολογικὴ Σχολή, ὅπου καὶ κατὰλληλοι λόγοι ἀπηγγέλθησαν, ἡ δὲ Μ. τοῦ Γ. Σχολῆ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας διέκοψε τὰ μαθήματα, ἐντολὴ πατριαρχικῇ, πρὸς ἐνδειξιν πένθους ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ προέδρου τῆς ἐφορίας αὐτῆς.

Εἴη ἀγῆρως ἡ μνήμη αὐτοῦ.

Ἀγαθάγγελος Σταμπολίδης. — Ἠγγέλθη βραδέως ἡμῖν ὁ θάνατος τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ προεσταμένου τῆς ἐνορίας Ἀγίας Κυριακῆς Κοντοσκαλίου Ἀγαθαγγέλου Σταμπολίδου, διατελέσαντος ἐπὶ εἴκοσιν ἔξ ἔτη ἐν τῇ θέσει ταύτῃ καὶ διὰ τοῦ ἱεροπρεποῦς αὐτοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς εὐγενείας τῶν τρόπων ἐπισπασμένου τὴν ἀγάπην τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων. Κατὰ τὴν κηδείαν αὐτοῦ, γενομένην τῇ 23 παρελθόντος ἰανουαρίου, παρῆν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσ. Μ. σύγκελλος τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Γρηγόριος, ἐξήρχον δ' αὐτῆς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πελαγονίας μετὰ τῶν θεοφ. ἐπισκόπων Ἀργυροπόλεως καὶ Μυρέων. Ἐν τῷ νᾶφ, πενθίμως διεσκευασμένῳ, παρήσαν ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν Κοντοσκαλίῳ Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς κοινότητος τῶν διαμαρτυρομένων ἀρμενίων. Οἱ ἱερεῖς τοῦ ἀρμενικοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Πατριαρχείου αὐτῶν διέλευσιν τῆς ἐπικηδείου πομπῆς, ἐξεληθόντες ἐκ τοῦ ναοῦ ἔψαλον τρισάχιον.

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΣΙΝΑ

Τὸ ἀρχαιότερον ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ὑπὸ πολλῶν διαμφισθητουμένη Ἰουστινιάνειος Νεαρά, ἡ ἀναδεικνύουσα τὴν ἱεράν μονὴν προνομιούχον καὶ αὐτόνομον καὶ ὀρίζουσα ἵνα ὁ κατὰ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 14—15.

6 «Θεσπίζομεν τὸν αὐτὸν ἐπίσκοπον εἶναι καὶ ἡγούμενον» («Κανονικὸν δίκαιον τοῦ Π. Θρόνου Ἱεροσολύμων ἐπὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σινᾶ» σελ. 19—15 καὶ 38'90 «Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ» σελ. 55. Πολὺ πρὸ τῆς ΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ὀφίστατο ἡ πρεσβυγενὴς ἐπισκοπὴ Φαράν, ἐν ᾗ ἀνηγέρθη τῷ 538—539 ὑπὸ τοῦ Μ. Ἰουστινιανοῦ ἡ

καιρὸν προϊστάμενος ταύτης ἡ ἐπίσκοπος,⁶ ᾧ πολὺ μετὰ ταῦτα ἀπενεμήθη βασιλικὴ θεσπίσματος, καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ υπερτίμου μὴ ὂν ἐν χρήσει κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰουστινιανού.⁷ Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ Σινᾶ ἐτιμήθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν περὶ τὰ μέσα τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος καθὰ φαίνεται, εὐδοκίᾳ τοῦ πατριαρχοῦ τῶν Ἱεροσολύμων Νεκταρίου.⁸

Τὰ λοιπὰ τῶν προειρημένων ἐγγράφων ἀναφέρονται τὸ πλεῖστον εἰς τὴν μετὰ τὴν ΙΕ' ἑκατ. ἱστορίαν τῆς Μονῆς. Ἐκ τούτων 40 ὡς ἔγγιστα, ἐκδεδομένα ὑπὸ δουκῶν τῆς Βενετίας, ἀναφέρονται εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1451—1648 χρονικὴν περίοδον καὶ ἀφορῶσι κτήματα τῆς μονῆς ἐν Κρήτῃ, ἡτις ὑπέκειτο τότε τῇ Ἑνετικῇ δημοκρατίᾳ. Ἀλλὰ τούτων ἐκδίδονται ὑπὸ αὐτοκρατόρων τῆς Ρωσίας καὶ Γερμανίας, ὑπὸ βασιλέων τῆς Γαλλίας καὶ Ἰβηρίας, ὑπὸ ἡγεμόνων τῆς Οὐγγροβλαχίας καὶ ἄλλων.⁹

Ἐκ τῶν ἐπισήμων τούτων ἐγγράφων γίνεται δῆλον ὅτι οἱ εὐσεβεῖς ἐκεῖνοι ἡγεμόνες ἐπροστάτευον τὴν μονὴν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ διὰ μεγάλων δωρεῶν καὶ ἀφιερωμάτων. Οὕτω τῷ 1480 ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΑ' προσήνεγκε τῇ μονῇ 2000 δουκάτων, περίτρανον τεκμήριον τῆς εὐσεβείας τοῦ ἀνδρός. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Μαξιμιλιανὸς ὁ Β' κατέβαλε τῷ 1569 ὅσα χρήματα ἀπητήθησαν πρὸς ριζικὴν ἀνακαίνισιν τῆς μονῆς. Διὰ ποσῶν οὐχὶ εὐκαταφρονήτων ἐπεκούρησαν ταῖς ἀνάγκαις τῆς μονῆς πλειστάκις καὶ οἱ εὐσεβεῖς αὐτοκράτορες τῆς Ρωσίας, οἵτινες καὶ διὰ πλουσίων ἀναθημάτων εἰς ἱερὰ σκεύη καὶ ἄμφια ἐξεδήλωσαν τὴν ἐκκεντρὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸ ἱερόν ἐκεῖνο σέμνωμα. Ὁ δούξ τῆς Ἑνετίας Φραγκίσκος Φωκάρης, γράφων τῷ 1451 πρὸς τοὺς ἐν Κρήτῃ εὐγενεῖς καὶ προκρίτους περὶ τῶν αὐτοῦ κτημάτων τῆς μονῆς, προέτρεπεν αὐτοὺς νὰ προσφέρωσι τὸν εὐσεβῆ αὐτὸν ἔρανον ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τηρῶσιν ἀπαραιοῦτα «τὰς ἀδείας καὶ προνομίας καὶ ἀσυνδοσίας τῆς μονῆς» καὶ αὐξήσωσι μάλιστα ταῦτα. Ὁ δὲ δούξ Ἰωάννης Μόντσεν ἔγραφε τῷ 1481 πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἐν Κρήτῃ «Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ μονὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ διὰ τὴν εὐλάβειαν, τὸ πολυφοίτητον καὶ τὸ ἱερόν ὄνμα τοῦ τόπου, πᾶν δικαίως δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὀφθαλμὸς τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ δεύτερος μετὰ τὸν πρῶτον, ὅστις εἶναι ὁ ναὸς τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὁ τάφος τοῦ Κυρίου. Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἁγίους τόπους ἔδειξαν ἔκπαλαι καὶ πάντοτε οἱ βασιλεῖς καὶ πρίγκηπες σέβας καὶ εὐλάβειαν καὶ τινες δι' ἀφιερωμάτων καὶ ἐλεημοσυνῶν διετήρησαν τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα καὶ ἔθρεψαν τοὺς ἐν αὐτοῖς πατέρας.... ὅθεν καὶ ἤδη δογματίζομεν καὶ ἀποφαινόμεθα διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὅτι τὸ προρρηθὲν μονοστήριον τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης (:) ἐν Σινᾷ

περιώνυμος μονή. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος Φαράν, κατὰ Lequien, ἐκλήθη, μετὰ ταῦτα ἐπίσκοπος Σινᾶ.

7 «Τιμᾶ ἡ βασιλεία μου τὸν κατὰ καιροὺς ἐν τῷ Σινᾷ προστησόμενον τῶν υπερτίμων τῷ ἀξιώματι». Βλ. Ὁρισμὸν ἀδήλου βασιλέως ἐν Συνταγμ. ἰ. κανόνων, τόμου Ε' 331 πρβλ. καὶ Κανον. δίκαιον τοῦ Ἱεροσολύμων ἐν σελ. 38.

8 Τὸ Κανον. δίκαιον τοῦ π. Θρόνου Ἱεροσολύμων 111 115.

9. Π. Γρηγοριάδου «Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ» σελ. 97 καὶ ἐφεξῆς.

είναι ελεύθερον καὶ ἀνυπόχρεον καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης δεκάτης ἀπὸ τῶν ἐν Κρήτῃ εἰσοδημάτων αὐτοῦ καὶ νῦν ὅπως καὶ προτοῦ.¹⁰

Ναπολέον ὁ Α' ἐγένετο μέγας εὐεργέτης τῆς μονῆς διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας χάριτας, ὥς ἀπένειμεν αὐτῇ κατὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ εὐτυχὴ ἐκστρατεῖαν αὐτοῦ. Ἡ- λαβεῖτο καὶ ἐτίμα ὅσον οὐδεὶς ἄλλος τὸν ἱερόν ἐκείνον τόπον, οὐ μόνον διότι ἐν αὐτῇ συνεκεντροῦντο τόσαι θρησκευτικαὶ ἀναμνήσεις, ἀλλὰ καὶ διότι κατεφκειτο par des hommes instruits et policés, au milieu des barbares du desert, où ils vivent· ἐννοῶν τοὺς ἐν τῇ μονῇ διακύνοντας τὸν μοναχικὸν διαυλον, πρὸς οὓς ἐξεδήλου ἀληθὴ θαυμασμόν.

Ἡ ἀκραφνὴς φιλοτιμία καὶ μεγαθυμία τοῦ μεγάλου ἐκείνου στρατηλάτου κατεδείχθη περιφρῶς τῷ 1798 ὅτε, βλα- βέντος μεγάλως τοῦ κτιρίου τῆς μονῆς, καὶ καταπεσόντος, τὸ δεύτερον ἤδη, μέρους τοῦ ἐξωτερικοῦ τείχους πρὸς τὴν βόρειον πλευρὰν ἐκ καταστρεπτικῆς θυέλλης, τῶν δὲ σιναϊτῶν ἀμνηχνούντων ἐπὶ τούτῳ καὶ καταπονουμένων ἐκ τῶν ἐπι- δρομῶν τῶν ἐρημιτῶν Ἀράβων, οὗτος ἐσπευσε τὸ μὲν νὰ καταστείλῃ τὰς κατὰ τῆς μονῆς ληστρικάς ἐπιθέσεις διὰ στρατιωτικοῦ ἀποσπασμάτος, τὸ δὲ νὰ χορηγήσῃ τοῖς σιναϊ- ταις πάντα τὰ διευκολυντικὰ εἰς προμήθειαν καὶ μεταφορὰν τοῦ οἰκοδομησίου υἱικοῦ μέσας. Ὡστε ἡδυνήθησαν οὗτοι ἐντὸς ἔτους νὰ ἀνορθώσωσι τὰς προσγενομένας τῇ μονῇ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ τείχει βλάβας.¹¹

Ὁ Μέγας Ναπολέον οὐ μόνον ἀνέγνωρε τὰς ἀρχαίας τῆς μονῆς προνομίας καὶ ἀτελείας ἀλλὰ καὶ νέας τοιαύτας ἐχορήγησεν αὐτῇ. Τὸ ἐκδοθὲν ἐπὶ τούτῳ ἔγγραφον τῷ 1800, περιλαμβάνει ἐν ἐννέα ἄρθροις πάσας τὰς χορηγηθείσας προ- νομίας.¹²

Φρονοῦμεν ὅτι ὁ ἀναγνώστης θὰ δικαιώσῃ ἡμᾶς ἐκτεί- νοντας οὐχὶ ἀσκόπως τὸν περὶ τῶν ἐπισήμων σχέσεων τῆς περιβλέπτου μονῆς καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀφιερωμάτων καὶ δω- ρεῶν λόγον ἀφορμῆς δοθείσης ἐκ τοῦ Σημειώματος.

(ἔπεται συνέχεια)

ΗΛ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ

10. «Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ» ὑπὸ Π. Γρηγοριάδου σελ. 93, 95, 96, 97, 115, 116, 118.

11. «Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ» ὑπὸ Π. Γρηγοριάδου 126—128. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἱστορίας τοῦ Ὄρους Σινᾶ ἀναφέρει μὲν τὸ γεγονός τοῦ- το ἀλλὰ παραδόξως πρᾶσιωπᾷ τὸ τε ὄνομα τοῦ γάλλου στρατηλάτου καὶ τὰς μεγάλας αὐτοῦ πρὸς τὴν μονὴν χάριτας· δὲν μνημονεύει δὲ οὔτε τῆς ἐπὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου ἀνακαινίσεως τῆς μονῆς (1775) καὶ τῆς εἰς Νεάπολιν μεταβάσεως αὐτοῦ, περὶ τῆς λαλῆς τὸ ἡμέ- τερον Σημείωμα. «Περιγραφή τοῦ ὄρους Σινᾶ» 1817 ἐν σελ. 125—126.

12. «Ἡ Ἱ. Μονὴ τοῦ Σινᾶ» ὑπὸ Π. Γρηγοριάδου σελ. 126—128 καὶ 129—131. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ ὄγδον ἄρθρον ὀρίζει τὸ ἐκ- κλησιαστικῶς αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον τῆς ἱερᾶς μονῆς ἔχει δὲ ἐπὶ λέξει· «Οὐδεὶς πατριάρχης ἢ ἐπίσκοπος ἢ ἄλλος ἀνώτερος κληρι- κὸς μὴ ἀνήκων εἰς τὴν ἀδεσφότητα τῶν σιναϊτῶν δικαιούται νὰ ἐξα- σκῇ ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτῶν μήτε ἐν τῇ μοίᾳ, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν καὶ τὴν σύναξιν τῶν πατέρων τοῦ ὄρους Σινᾶ». Ὁρα ἀμέσως ἀνωτέρω παραπομπήν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ ἀποφασίζον παμφηρεῖ,
Ἀπορρίπτει τὴν ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 5818 καὶ ἡμερ. 23 ἰουλίου 1908 ἀνακοπὴν τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἱ. Ἐνωματάρχου ὡς πληρεξουσίου τοῦ Γ. Χαρμαντᾶ κατὰ Ἰάσμης Γ. Χαρμαντᾶ καὶ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 8 καὶ ἡμ. 20 μαρτίου ἐ. ἔ. ἀποφάσεως τοῦ δι- καστηρίου τούτου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδο- μένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πατρίδος» δημο- σίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἀπολειφθέντι ἀνακόπτοντι τὰ δικαστικά ἐξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δι- χογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια 460 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπι- στεύδοντος.

Ἐκρίθη. ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 15 ἰανουαρίου 1909

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Χίου Κωνσταντῖνος.

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

1

4 ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Δ'.

Δύο μνήμας ἀγίων ἐορτάζομεν τὴν προσεχῇ κυ- ριακὴν, 8 φεβρουαρίου, τὴν τοῦ μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου καὶ τὴν τοῦ προφήτου Ζαχα- ρίου, σὺν ἐτέραις ὁσίων τινῶν καὶ μαρτύρων μνή- μασις. Ἡ παράδοσις σώζει περὶ τοῦ μάρτυρος ὅτι ἤθλησεν ἐν Ἡρακλείᾳ τοῦ Πόντου ὑπὲρ Χριστοῦ, καὶ ὅτι κατήγετο ἐξ Εὐχαΐτων, ὅπου καὶ μετεκομίσθη τὸ λείψανον αὐτοῦ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Δ' ἑκατονταε- τηρίδος—περὶ δὲ τοῦ προφήτου ὅτι πατρίδα μὲν εἶχε τὴν Γαλαὰδ, ἤκμασε δὲ μετὰ τὴν ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίαν.

Τῶν ψαλλομένων εἰς τὸν ὄρθρον τῆς ἐορτῆς ταύ- της δύο κανόνων τῶν ἐν τῷ Μηναιῳ, ὁ μὲν ἐπιγράφε- ται ἔργον Νικολάου, ὁ δὲ ἐποιήθη ὑπὸ τοῦ Ἱραπτοῦ Θεοφάνους ὁ εἰς τὸν προφήτην Ζαχαρίαν. Ἀλλ' εἰς τὸν στρατηλάτην, ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τῶν λειψάνων αὐτοῦ (8 ἰουνίου) καὶ ἕτερος ὑπὸ Θεοφάνους ἐγράφη κανὼν, καὶ δεύτερος ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ μελωδοῦ, τοῦ ὑμνογράφου, σωζόμενος ἐν ἀγιοταφτικῷ κώδικι, ἐν Ἱεροσολύμοις, ὡς καὶ παρακλητικὸς κανὼν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ τούτου, φερόμενος ἐν ἀγιοταφ. κώδικι (362 πρῶν τοῦ Ἀγίου Σάββα).

Τὸ μαρτύριον τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλά- του κατὰ πρῶτον ἔγραψεν Αὐγαρος ὁ ταχυγράφος, ὁ παρακολουθήσας τῇ τοῦ μάρτυρος ἀθλήσει· βεβαίως ἐκ πρώτης τινὸς ἀφηγήσεως τῆς ἀθλήσεως συνετά- χθησαν, ἐπιτόμως ἢ ἐκτενέστερον, ὅσαι περὶ τοῦ μαρ-

τυρίου αὐτοῦ σώζονται διηγήσεις. Ἐγκώμια εἰς τὸν μάρτυρα Θεόδωρον ἔγραψαν Νικήτας Παφλαγὼν, ὃχι ὁ τοῦ πατριάρχου Φωτίου γνωστὸς πολέμιος, ἀλλ' ὁ ἅγιος καὶ ρήτωρ καὶ φιλόσοφος ὁ ἐπὶ τῶν πατριαρχῶν Εὐθύμιον καὶ Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ ἀκμάσας, καὶ Εὐθύμιος ὁ Ζυγαδηνός. Φαίνεται δ' ὅτι σύγχυσις τις ἐπεκράτει περὶ τῶν δύο μαρτύρων Θεοδώρων παρὰ βυζαντινοῖς, καὶ μένουσιν ἀνεξήγητοι καὶ τίτλοι κοσμητικοὶ καὶ λεκτικὰ γνωρίσματα, δι' ὧν οἱ δύο Θεόδωροι διεκρίνοντο. Ὁ εἰς τῶν δύο τούτων ἐπεκαλεῖτο δημῶδες ἐν τῷ ΙΒ' αἰῶνι «πεζὸς» — ἡ μνήμη τοῦ ἐνὸς προσεπωνυμεῖτο «ροδισμός», τελουμένη τῇ δευτέρᾳ μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν κυριακῇ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἐν τοῖς Σφωρακίῳ.

Λείψανον τοῦ ἁγίου τοῦ τῇ 8 φεβρουαρίου ἑορταζομένου ἐσώζετο ἐν Κωνσταντινουπόλει μέχρι τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος ἐντὸς ἐγκολπίου Σταυροῦ «μετὰ τιμίου καὶ ἁγίου ξύλου» περιέχοντος «καὶ λείψανα ἁγίων μαρτύρων τέσσαρα, τοῦ τε ἁγίου Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου, τοῦ ἁγίου Προκοπίου, τοῦ ἁγίου Κηρύπου καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Καλοκοιμήτου». Τὸν Σταυρὸν τὸν περιέχοντα τὰ ἱερὰ ταῦτα κειμήλια ἐπεμψε κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1347 ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Κατακουζηνὸς δῶρον εἰς τὸν «ρῆγα πάσης Ρωσσίας Συμεὼν», ὅστις, περὶ τινων ἐνοριακῶν (ἐκκλησιαστικῶν) ἐν Ρωσσίᾳ δικαίων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα γράφων, ὁμολογεῖ ὅτι ἡ ἐλληνικὴ βυζαντινὴ αὐτοκρατορία καὶ ἡ ἁγιωτάτη τοῦ Θεοῦ **μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐνὶ πηγῇ πάσης εὐσεβείας καὶ διδάσκαλος νομοθεσίας τε καὶ ἁγιασμοῦ**, κατὰ τὸ γράμμα τοῦ ἡμετέρου αὐτοκράτορος, κείμενον παρὰ Miklosich καὶ Mueller, εἰς τὰ Acta Patriarchatus Constantinopolitani, τόμου Α' σελ. 263. Ὑπῆρχε δὲ τὸ λείψανον τοῦ στρατηλάτου καὶ ἐν Βενετίᾳ, διότι ταύτης ἐθεωρεῖτο πολιοῦχος, παραχωρήσας εἴτα τὸ ἱερὸν τοῦτο καθῆκον εἰς τὸν ἅγιον εὐαγγελιστὴν Μάρκον, ὡς ἀναγινώσκωμεν ἐν σελ. 148 τοῦ Γ' τόμου τοῦ «Λεξικοῦ κριτικοῦ τῶν θαυματουργῶν εἰκόνων καὶ λειψάνων» τοῦ Collin de Plancy· σώζονται δὲ καὶ τινὰ ἕτερα σώματα καὶ τεμάχια λειψάνων εἰς τινὰς πόλεις ἐν Ἑσπερίᾳ.

Ἡ πανήγυρις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου τούτου Θεοδώρου παρὰ βυζαντίοις ἐτελεῖτο πανδήμως καὶ ἐν τῷ ναῷ, ὅπου τὸ λείψανον ἢ τεμάχιον τοῦ λειψάνου ἐσώζετο, καὶ ἐν τοῖς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἀναγνηγερένοισι ἐν Κωνσταντινουπόλει ναοῖς. Ἐπειδὴ δ' ἄγνωστον εἶπερ εἰς τοῦτον ἢ τὸν τίρονα Θεόδωρον τὸν «πεζὸν» ἀνηγείροντο, πρέπει νὰ σημειωθῇ νῦν ὅτι ὑπῆρχον ἐντὸς τῆς πρωτευούσης ἡμῶν ταύτης καὶ περὶ αὐτὴν ναοὶ ἁγίων Θεοδώρων: ὁ εἰς τὰ Φωρακίῳ (πανηγυρίζων τῷ σιβάτῳ τῆς «καθαρᾶς» ἐβδομάδος

ἴσως) — ὁ ἐν τῷ παλατίῳ — ὁ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ πραιτωρίου πύλιν — ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Κυπριανοῦ (μετὰ τὴν ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα φαινόμενος) — ὁ κτισθεὶς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου τοῦ ὁμολογητοῦ ἄνωθεν τοῦ Παντειχίου ἢ ἄνωθεν τῶν Τούζλων — ὁ τῆς μονῆς τοῦ Χρυσοβαλάντου — ὁ ἐν τῷ Κοσμιδίῳ (ἔχων καὶ παρεκκλήσιον τῶν ἁγίων (20 Σεπτεμβρίου) Θαλαλαίου καὶ Ἀρτεμιδώρου — ὁ πλησίον τοῦ Χαλκοῦ Τετραπύλου — ὁ ἐν τῷ Ρησίῳ — καὶ ὁ πάντων ἐπισημότερος ὁ τοῦ Βαθέος Ρύακος, ἡ μονὴ μᾶλλον, εἰς ἣν ἀνῆκον οἱ λεγόμενοι Ἀγιοθεοδωρίται μοναχοί. Τοῦτο λέγεται μέχρις οὗ νεώτεραι ἔρευναι τὸ ἐναντίον ἀποδείξωσιν. — Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἐπ' ὀνόματι Ζαχαρίου τοῦ προφήτου ναοὶ, πανηγυρίζοντες οὐχὶ πανδήμως, ἀλλ' οὗ τῇ 11 φεβρουαρίου, μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ λειψάνου τοῦ προφήτου τούτου, κατὰ τὰς τότε συνηθείας ἔδει νὰ τελεσθῇ παννυχὶς καὶ ἑορτὴ πάνδημος ἐν τῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ὅπου τὸ λείψανον ἐσώζετο.

Ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας ἐτέλει πανήγυριν καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τῆς ἡμετέρας αὐτοκρατορίας, διότι ἐθισαύριζε **λείψανον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου** (στρατηλάτου), καθὰ μαρτυρεῖται δι' ἀπογραφῆς ἐπισήμου γενομένης τῷ 1396, κατὰ ὀκτώβριον, ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ματθαίου καὶ «τῶν τιμιωτάτων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων» (ὁφθαλμικῶν δὴ τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς) καὶ τινων μελῶν τῆς Συγκλήτου.

Ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Θεοδώρων (κοινῶς) ἀναφέρονται κατὰ τὴν ΙΔ' ἑκατονταετηρίδα **μοναστήρια** ἐν Λήμνῳ καὶ ἐν Δέσφῳ μέχρι τοῦ 1401 μαρτυρούμενα ἐγγράφως (Miklosich καὶ Mueller τόμου Α' σελ. 95, 167, Β', 322 καὶ 564). Σπανδαία διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν τῶν χρόνων τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀρσενίου τοῦ Αὐτωρειανοῦ ἐγένετο ἡ κατὰ τὸ Νύμφαιον (Μικρᾶς Ἀσίας) μονὴ τῶν ἁγίων Θεοδώρων, ὅπου συνεκροτήθη συνεδρίασις τις τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῇ 31 μαρτίου τοῦ 1256 ἴσως δὲ καὶ ἄλλοτε. Μετὰ τὴν ἄλωσιν ἀναφέρεται (τῷ 1676) γυναικεῖα μονὴ τῶν ἁγίων Θεοδώρων ἐν Σερβίῳ καὶ ἕτερα (τῷ 1683) ἐν Ἱεροσολύμοις, ἀνδρεῖα αὐτῇ. Ἡ ἀρχαιοτέρα ἴσως μονὴ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου ἀναφέρεται κειμένη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χαλκηδόνος, ἐπὶ πατριάρχου οἰκουμενικοῦ Μηνᾶ καὶ μητροπολίτου Χαλκηδόνος Φωτεινοῦ· ἔνεκα δὲ τῆς ἐν ἐνὶ τόπῳ συνοδικῆς τινὸς πρακτικῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἡγουμένου αὐτῆς Ἀρδαβουρίου καὶ Στεφάνου τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ προφήτου Ζαχαρίου τοῦ Στιβαρχίου, καὶ ταύτης ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας εὐρισκομένης, εἰκάζει τις ὅτι ἐσημνύετο ἐπ' ὀνόματι Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου· ἀλλὰ γράφεται μονὴ τῶν Σμιλακίων, καὶ Σμιλάκια ἔκειντο ἐν τῷ βιθυνικῷ Ὀλύμπῳ, ὅπου ἦν οἰκοδομήσας ἰδίαν μονὴν ὁ πατριάρχης Νικόλαος ὁ Χρυσοδόχης πρὸ τοῦ 995, καθὼς ἀναγινώσκω παρὰ Γεωργίῳ Ἀμαρτωλῷ

(Migne στ. 1213) καὶ τῇ ἀνωτέρῳ Χρονικῇ Συνόψει (Μεσαιων. Βιβλιοθήκη Κ. Σάβα, τόμου Ζ' σελ. 158).

Τῇ μνήμῃ Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου συμπίπτει ἐφέτος ἡ κυριακὴ τῆς τυρινῆς, ὡς συνέπεσε τὸ πρῶτον (μετὰ τὸν ὑπὸ τῆς Α' Οἰκουμ. Συνόδου καθορισμὸν τοῦ πάσχα) τῷ 403 καὶ πάλιν τῷ 408. Ἐδεῖ δὲ 'να συμπίσῃ τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 39, εἴπερ ὑπελόγιζον οἱ τότε χριστιανοὶ καθὼς ἡμεῖς καὶ οἱ μετὰ τὴν Α' Σύνοδον, καθ' οὓς ὑπολογισμοὺς ἔδει 'να συμπίσῃ ἡ Ὑπαπαντὴ τῇ καθαρῇ δευτέρῃ τῷ 72 ἢ τῷ 414 ἢ τῷ 509, βεβαιότερον ὅμως τῷ 604, ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Ὑπαπαντὴ ἤρξατο ἐορτάζεσθαι τῇ 2 φεβρουαρίου μετὰ τὸ 582. Ἀλλὰ τὰ περὶ ἐορτασμοῦ τοῦ πάσχα παρὰ βυζαντινοῖς γράφονται ὑπὸ αἵρεσιν, ὡς θέλομεν ἰδεῖ ἐν Ε' ἀναγνώσματι.

Κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος χρόνους ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἐώρταζε τῇ κυριακῇ τῆς τυροφάγου τὴν μνήμην Φλαβιανοῦ τοῦ πατριάρχου αὐτῆς καὶ Λέοντος πάπα Ρώμης καὶ τῶν ἐν εὐσεβείᾳ θανόντων βασιλέων ἡμῶν Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας· ἀλλὰ τῷ πρὸ αὐτῆς σαββάτῳ καὶ τότε, καθὼς καὶ νῦν, ἤγετο πανδημῶς ἡ μνήμη τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων. ὧν ὁ κανὼν ὁ κατὰ τὸν ὁρθρον τῆς ἡμέρας ψαλλόμενος ὑπέστη μεταβολὰς τινας, ὡς εἰσὶν, περιλαμβάνων καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν εἰκονομαχικῶν κακουργιῶν ὁμολογητὰς ἀναδειχθέντας, καὶ ἐν πέμπτῳ τροπαρίῳ τῆς ὁγδόης ᾠδῆς τοὺς μακαρίους πατριάρχας Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Μητροφάνους ἕως Ἀνατολίου. Ἐνῶ δὲ αἱ πρῶται τοῦ κανόνος εἰς ᾧ αἱ τοὺς ὁσίους ἄνδρας ὑμνοῦσιν, ἡ ἐβδόμη τὰς ὁσίας τῶν μοναστηρίων καὶ ἡ ἑννάτη τοὺς ἐπὶ τῶν εἰκονομαχικῶν γενομένους «ὑπασπιστὰς τῶν χαρακτήρων Χριστοῦ» δηλαδὴ τῶν εἰκόνων αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐν τῷ ἐβδόμῳ τροπαρίῳ τῆς πρώτης ᾠδῆς, ὕμνοις ἱεροῖς ὁ συμπληρωτὴς ἀνυμνεῖ καὶ «τὸν μέγαν Ἀθανάσιον τὸν ἐν τῷ ὄρει λαμπρῶς ἀσκήσαντα τοῦ Ἀθω, φωστῆρα τὸν μέγιστον πάσης τῆς οἰκουμένης, οὗ προσβεβαίως σωζόμεθα πάντες»· ἃ πάντα, καθὼς καὶ ὁ τῶν τροπαρίων τῆς πρώτης ᾠδῆς ἀριθμὸς, ἀναδιδοσθεὶς διὰ προσθηκῶν εἰς ἑνδεκα, δεικνύουσιν ὅτι ὑπὸ μοναχῶν ἀγιορειτῶν ἴσως ὑπερπληρωθεὶς ὑπερνηξήθη ὁ κανὼν, ἐνῶ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ σύστασιν ὁ ὕμνωδὸς ἐφθανε μέχρι Θεοφάνους (τοῦ τῆς Σιγριανῆς βεβαίως) καὶ Θεοδώρου (Στουδίτου) καὶ Νικηφόρου (τοῦ πατριάρχου). παρέλειπε δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸ μέσον τῆς Θ' ἐκατονταετηρίδος ἀκμάσαντας Ἰωαννίκιον τὸν ἐν Ὀλύμπῳ, καὶ Μιχαὴλ Σύγκελλον, καὶ Εὐστράτιον Ἀγαύρων ἡγούμενον, καὶ Ἀρσαάκιον τὸν μέγαν ἀσκητὴν, τὸν ἐν Ὀλύμπῳ, καὶ τὸν ἐν Νικομηδείᾳ διάσημον ἐγκλειστον Ἠσαΐαν, ἐνεργότατον λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐπὶ Θεοδώρας ἀναστήλωσιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Τοῦ λόγου παρεκταθέντος περὶ τοῦ κανόνος τοῦ

του, δέον 'να προστεθῇ νῦν ὅτι, ὁ ὕμνογράφος εἶχεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν κατὰ Θεοδώρητον Κύρρου «Φιλόθεον Ἱστορίαν» καὶ τὸ τοῦ Μόσχου «Λειμωνάριον» καὶ τὰ κατὰ Παλλάδιον Ἀποφθέγματα Πατέρων, ὧν ἐπὶ ταῖς μαρτυρίαις πρέπει 'να διορθωθῶσι σφάλματά τινα εἰς ἀπροσεξίαν τῶν κατὰ καιροὺς βιβλιογράφων ὀφειλόμενα· ἐπὶ παραδείγματι, ἐὰν παραλίπωμεν τὸν γραφέντα κατὰ λάθος ἐν ἐκδόσεσι παλαιαῖς τῶν Μηναιῶν Δαλματῶν, ἀντὶ Σαρματῶν, καὶ Ἀρμοναθῶν, βλέπομεν Πιτυρίωνα (τὸν παρὰ Παλλαδίῳ δηλ.) γραφόμενον Πιτυροῦν, ὅλως δὲ παρὰ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν παράδοσιν ὕμνούμενον «Μίλλην τὸν νεκρέγετον» (ἐν ἔκτῳ τροπ. Δ' ᾠδῆς), ἐνῶ παρὰ Παλλαδίῳ ἀναφέρεται «Νεκρεγέρτης Μιλήσιος». Σημειοῦμεν δ' ἐνταῦθα, χάριν τῆς ἀκριθείας ὅτι ὁ ἐν τῷ τετάρτῳ τροπαρίῳ τῆς τρίτης ᾠδῆς ὕμνούμενος «τοῦ Ἐννάτου ὁ πάννυμος» ἤκμασεν ἐν Αἰγύπτῳ, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ Ἐννατον τὸ ἐξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Περὶ τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τούτου εὐρίσκονται τινα παρὰ Παλλαδίῳ ἐν Ἀποφθέγμασι πατέρων· Migne Πατρολογία τόμου ΞΕ', στήλη 196—197.

Τὸν λόγον τῆς μνήμης τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων καὶ τῆς τῇ κυριακῇ τῆς τυροφάγου ἀναμνήσεως τῆς ἐξορίας τοῦ Ἀδάμ δίδουσι καὶ τὰ ἐν τῷ Τριωδίῳ φερόμενα συναξάρια καὶ ὁ κανὼν ὁ κατὰ τὸν ὁρθρον τῆς κυριακῆς ψαλλόμενος, ποίημα Χριστοφόρου τοῦ πρωτοσηκρήτου, ἴσως τοῦ πατρικίου, τοῦ ἐκ Μιτυλήνης, τοῦ γνωστοῦ ἐξ ἑτέρου μινολογίου.

Τῇ 8 φεβρουαρίου ἀναμνήσεις συμπίπτουσι σπουδαίων τινων γεγονότων· οἷον ἡ τῆς ὑπὸ τῆς ψευδοσυνόδου τοῦ 754 ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ εἰκονομάχου πατριάρχου Κωνσταντίνου τοῦ ἀπὸ Συλαίου—ἡ τοῦ θανάτου τοῦ ἡμεροβίου αὐτοκράτορος Νικολάου τοῦ Καναβοῦ, 1204—ἡ τῆς εἰς Βενετίαν ἀφίξεως Ἰωσήφ Β' τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἀρχιερέων τῷ 1438, σκεφθησομένων διήθεν περὶ ἐνώσεως Ἐκκλησιῶν—ἡ τοῦ θανάτου τοῦ σουλτάνου Μουράτ Δ' τῷ 1640—ἡ τοῦ ἐν Μόσχᾳ θανάτου τοῦ πρώην ἡγεμόνος Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τῷ 1619, τοῦ στυχουργήσαντος, καθὰ λέγεται, τὸν «Βόσπορον ἐν Βορυσθένει» καὶ διατάξαντος τὴν συγγραφὴν καὶ δαπάναις ἰδίαις ἐκδοσιν τοῦ τριγλώσσου γαλλικῆς, ἰταλικῆς καὶ ρωμαϊκῆς διαλέκτου Λεξικοῦ τοῦ Γεωργίου Βεντότη. — Σημειοῦται δ' ἐνταῦθα, χάριν τῶν φίλων ἀγιορειτῶν, ὅτι τῇ 8 φεβρουαρίου 1708, Καλλίνικος ὁ τῆς Μεγίστης ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Λαύρας ἡγούμενος καὶ ἡ τῆς μονῆς ταύτης σύναξις ἐξέδωκεν ἐπιτίμησιν κατὰ τῶν ἀσκητῶν τῆς σκήτης Ἀγίας Ἀννης, ἐπιτρεπόντων τὴν ἐν αὐτοῖς συναριθμῆσιν μοναχῶν ἀγενεῶν.

Μ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Τ. III. 426975